

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy VII na rok szkolny 2024/2025

Wymagania szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
I PÓŁROCZE						
KSZTAŁCENIE ŁITERACKIE I KULTUROWE						
Słuchanie	-poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 7 uniemożliwia osiągnięcie wyższej oceny; -uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności;	-uważnie słucha wypowiedzi nauczyciela, nagrań tekstów, recytacji; -rozumie polecenia nauczyciela lub prosi o ich powtórzenie	-uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej uważnie słuchając wypowiedzi nauczyciela i innych uczniów; -potrafi określić tematykę wysłuchanego utworu; -umie wybrać potrzebne informacje wysłuchanego tekstu	-słuchając nagrań utworów poetyckich i potrafi określić ich tematykę i wartość artystyczną; -dostrzega środki artystycznego wyrazu słuchanego tekstu- np. przenośnie, porównania; -stara się rozpoznać intencję nadawcy tekstu, np. perswazja, manipulacja;	-słuchając utworów poetyckich i prozatorskich dostrzega ich wartość artystyczną oraz potrafi ją ocenić i interpretować zgodnie z intencjami nadawcy	-wysłuchawszy tekstu aktywnie uczestniczy w każdej sytuacji komunikacyjnej; -interpretuje walory artystyczne wysłuchanego tekstu zgodnie z intencją nadawcy oraz własnym punktem widzenia; -informacje wybrane z wysłuchanych wcześniej tekstów potrafi analizować i wykorzystywać w nowych sytuacjach komunikacyjnych
Czytanie tekstów literackich, odbiór tekstów kultury	-poziom umiejętności i wiadomości objętych	- czyta teksty współczesne i dawne; -dzieli się swoimi wrażeniami po	-czytając teksty współczesne i dawne stara się odnaleźć ich sens przenośny i	-płynnie czyta teksty współczesne i dawne' stosuje	-płynnie czyta utwór poetycki uwzględniając jego budowę	-na podstawie innych źródeł potrafi zaprezentować, wykorzystując

	<p>wymaganiami edukacyjnymi kasy 7 uniemożliwia osiągnięcie wyższej oceny; -uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności</p>	<p>przeczytaniu tekstu, stara się uzasadnić własne zdanie; -podaje treść przeczytanego tekstu, stara się zauważyć jego problematykę; -potrafi wyszukać w tekście potrzebne informacje; -w przeczytanym tekście wskazuje elementy świata przedstawionego; -wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych, nadawcę i odbiorcę; - w przeczytanym tekście wskazuje motywy postępowania bohaterów; -wie, czym się różni fikcja literacka od rzeczywistości; -w przeczytanym tekście rozpoznaje elementy opowiadania i opisu; -rozdziela narracje pierwszo- i trzecioosobową, wskazuje narratora; -zna rodzaje literackie,</p>	<p>odnieść się do różnych kontekstów, np. mit, Biblia, przypowieść; -dostrzega w utworze poruszane problemy, ustosunkowuje się do nich, uzasadnia swoje stanowisko; -wskazuje motywy postępowania bohaterów i ocenia je -rozdziela gatunki poetyckie takie jak tren, pieśń, hymn- podaje ich cechy; -wskazuje podmiot liryczny w wierszu i go charakteryzuje odnosząc się do tekstu; -potrafi odczytać symboliczne znaczenie dzieła sztuki, np. obrazu - -</p>	<p>zasady poprawnej intonacji, akcentowania, interpunkcji; - potrafi podać przykłady utworów (autor, tytuł) należących do poszczególnych rodzajów literackich; -umie odczytać przenośny charakter tekstu; -odczytuje sensy przenośne i symboliczne; -potrafi zinterpretować tytuł utworu; -w omawianych utworach wyjaśnia motywy postępowania bohaterów, ocenia ich zachowania i wybory w odniesieniu do ogólnie przyjętych zasad; -dostrzega</p>	<p>wersyfikacyjna oraz organizację rytmiczną;</p>	<p>dostępne środki, sylwetki wybranych twórców, zagadnień dotyczących poszczególnych epok w dziejach kultury; -samodzielnie interpretuje teksty pisane oraz inne dzieła kultury uwzględniając intencje nadawcy i konteksty związane z danym utworem;</p>
--	---	---	--	---	---	--

		<p>cechy epiki, liryki i dramatu;</p> <p>-zna gatunki należące do epiki, liryki i dramatu;</p> <p>-potrafi wskazać elementy dramatu: akt, scena, dialog, monolog, didaskalia;</p> <p>-odróżnia osobę mówiącą w wierszu od autora, bohatera od podmiotu lirycznego;</p> <p>-w utworze poetyckim potrafi rozpoznać i zatytułować obrazy poetyckie;</p> <p>-w wierszu rozpoznaje środki obrazowania poetyckiego, nazywa i stara się omówić;</p> <p>- rozpoznaje pytanie retoryczne;</p> <p>-potrafi odczytać inne dzieła sztuki, np. obraz, grafika, rzeźba na poziomie dosłownym, a przy pomocy nauczyciela lub pracując w grupie odnieść się do kontekstu (mit, Biblia, historia) lub zauważyć ich przenośny przekaz;</p>		<p>manipulację, perswazję, w czytanych tekstach;</p> <p>-analizując obraz potrafi odczytać symbolikę detali, barw, światłocieni;</p> <p>-omawia rolę, funkcje występujących w tekście środków artystycznego obrazowania ;</p>		
--	--	--	--	---	--	--

TWORZENIE WYPOWIEDZI

Elementy retoryki	-uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności;	-gromadzi i porządkuje informacje oraz słownictwo potrzebne do tworzenia opisu obrazu lub innego dzieła sztuki; -, gromadzi słownictwo związane z opisem przeżyć; -potrafi samodzielnie przygotować pytania do wywiadu na określony temat;	-wykorzystuje odpowiednie konteksty przy opisie dzieła malarskiego; - układa pytania do wywiadu na określony temat i sam przeprowadza wywiad;			
Mówienie i pisanie	-poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 7 nie pozwala na osiągnięcie wyższej oceny; -uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności;	- wypowiada się a temat; -próbuje uczestniczyć w dyskusji; -stara się wyrazić własne zdanie i je uzasadnić; odnosi się do cudzych poglądów; -wygłasza z pamięci tekst poetycki; - potrafi napisać plan odtwórczy (ramowy i szczegółowy) w formie równoważników zdań lub zdań, zgodny z treścią przeczytanego tekstu; tworzy plan twórczy; -umie sformułować	- redaguje spójną, poprawną językowo wypowiedź- opis obrazu z odniesieniem do odpowiednich kontekstów, wyraża własną opinię i ją uzasadnia; -zna zasady pisania rozprawki; -wie co to jest teza i hipoteza, potrafi tworzyć argumenty i kontrargumenty, przytaczać odpowiednie	- redaguje spójną, poprawną językowo wypowiedź- opis obrazu podejmując próbę interpretacji i wyrażając własną opinię z uzasadnieniem; -pisze rozprawkę: potrafi redagować różne wstępy; -formułuje tezę lub hipotezę; dobiera odpowiednie argumenty lub kontrargumenty w których uzasadnieniu odwołuje się do trafnych przykładów	-tworzy rozprawkę ze wstępem, tezą lub hipotezą oraz wnioskowaniem odwołując się do kontekstów, posługując się odpowiednimi argumentami w celu uzasadnienia własnego zdania; -redaguje różne formy wypowiedzi: notatka, opis dzieła sztuki, przeżyć, rozprawka, opowiadanie, charakterystyka, wywiad, pisma użytkowe;	-wypowiedzi pisemne są spójne, logiczne, rzeczowe, oryginalne pod względem ujęcia tematu, bezbłędne; -w wypowiedziach przedstawia własne stanowisko popierając je rozwiniętymi argumentami, uwzględniając różne konteksty kulturowe i historyczne;

		<p>pytania do tekstu i udzielić na nie rzeczowej, jasnej odpowiedzi;</p> <p>-zna formy zapisu notatki i umie sporządzić zrozumiałą notatkę dotyczącą wysłuchanego lub przeczytanego tekstu;</p> <p>-tworzy spójną wypowiedź- opis dzieła sztuki, np. obrazu;</p> <p>-tworzy wypowiedź argumentacyjną;</p> <p>-w rozprawce z pomocą nauczyciela formułuje tezę i argumenty, samodzielnie je rozwija i podaje do nich przykłady;</p> <p>- w tekście wyszukuje odpowiednie fragmenty dotyczące opisu przeżyć;</p> <p>-redaguje opis przeżyć bohatera uwzględniając słownictwo nazywające stany emocjonalne;</p> <p>-stara się zachować poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną tekstu;</p>	<p>przykłady, wnioskować;</p> <p>-redaguje opis przeżyć sprawnie posługując się słownictwem nazywającym stany emocjonalne;</p> <p>-pisze na temat, zachowuje odpowiednią trójdzielna kompozycję wypowiedzi, stosuje akapity;</p> <p>-zachowuje poprawność językową, stylistyczną, ortograficzną i interpunkcyjną tekstu;</p> <p>-bierze udział w dyskusji na podany temat, uzasadnia własne zdanie odpowiednio dobranymi argumentami;</p> <p>-przestrzega zasad kultury językowej i etyki mowy;</p> <p>-recytuje tekst</p>	<p>z literatury, filmu</p> <p>-potrafi zredagować opis przeżyć na podstawie obrazu lub fotografii;</p> <p>-pisze wywiad wykorzystując uprzednio zdobytą z różnych źródeł wiedzę zgodnie z tematem;</p> <p>-pisze na temat, stosuje logiczną kompozycję;</p> <p>-mówi na temat stosując zasady poprawności językowej;</p> <p>-aktywnie uczestniczy w dyskusji uzasadniając własne zdanie trafnie dobranymi argumentami;</p>	<p>- posługuje się bogatym słownictwem;</p> <p>-wypowiedzi pisemne są logiczne, spójne, przejrzyste kompozycyjnie, poprawne pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym</p> <p>-aktywnie uczestniczy w dyskusji podejmuje próby prowadzenia jej;</p> <p>-recytuje interpretując głosowo wygłoszony tekst;</p>	
--	--	---	--	--	--	--

		- zachowuje trójdzielność tekstu, uwzględnia akapity; -stara się o estetykę zapisu;	podjmując próbę interpretacji głosowej			
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE						
Gramatyka języka polskiego	-poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 7 nie został osiągnięty; -uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności;	-odróżnia głoskę od litery, samogłoskę od spółgłoski, dzieli wyraz na sylaby; -dostrzega rozbieżności między wymową a pisownią; -wie na, czym polegają upodobnienia pod względem dźwięczności -wie, na czym polega akcent wyrazowy i składniowy; -zna podstawowe terminy dotyczące słowotwórstwa: podstawa słowotwórcza, przyrostek, przedrostek, rdzeń; tworzy rodzinę wyrazów; -pojmuje różnicę między wyrazem pokrewnym i bliskoznacznym; -;	-rozdziela głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe, twarde, miękkie; -dostrzega i uzasadnia rolę głoski „i” w analizowanym wyrazie; -zauważa rozbieżności między wymową a pisownią wyrazów, analizuje je i nazywa zachodzące zjawiska fonetyczne-upodobnienia; -stara się stosować reguły akcentowania wyrazów; -wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, tworzy wyrazy pochodne od podstawowego; -dokonuje analizy	-rozpoznaje i nazywa rodzaje upodobnień pod względem dźwięczności; -wie, na czym polega zjawisko uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie; -potrafi prawidłowo zaznaczyć w wyrazie sylabę akcentowaną --tworzy ciągi wyrazów połączonych budową słowotwórczą -rozdziela formanty pod względem ich roli słowotwórczej; -rozdziela wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo; -uzupełnia i tworzy rodzinę wyrazów; -potrafi określić rolę	-bezbłędnie analizuje i nazywa rodzaje upodobnień pod względem dźwięczności; -bezbłędnie dostrzega różnice między wymową a pisownią wyrazów; -czyta, wygłasza tekst stosując prawidłowe zasady akcentowania wyrazów; -umie dokonać analizy słowotwórczej wszystkich wyrazów; -do dowolnych słów potrafi znaleźć i dopisać wyrazy pokrewne; -wymyśla skróty nazywając różne przedmioty, układa z nimi (stosując w różnych formach)	-stara się samodzielnie poszerzać wiedzę językową z zakresu fonetyki i słowotwórstwa

		-zna typy skrótów i skrótowców;	słotwórczej prostych przykładów; zaznacza w wyrazie rdzeń; -rozpoznaje oboczności; -zna typy skrótów i skrótowców oraz zasady ich tworzenia	skrótów w tekście;	zdania;	
Komunikacja językowa i kultura języka	-poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 7 nie został osiągnięty; -uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności	-rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; - rozróżnia pojęcia: kultura materialna, duchowa, językowa; -wypowiada się na temat kultury zachowania i języka; -potrafi sformułować treść powitania, pożegnania, przeprosin w zależności od sytuacji; -wie, co to jest przysłowie i potrafi podać przykłady; - rozpoznaje w tekście zdrobnienia i zgrubienia, określa ich rolę;	-rozpoznaje w tekście wyrazy wieloznaczne, podaje dosłowne i przenośne znaczenie słów; -wie, co to jest związek frazeologiczny, objaśnia znaczenie związków frazeologicznych pochodzących z mitologii; -wie, co to jest przekład i parafraza; -umie określić sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi; -wie, co to jest grzeczność językowa	-poza mitologią potrafi wskazać inne źródło pochodzenia związków frazeologicznych, np. Biblia, wydarzenia historyczne; -dopasowuje frazeologizm do aktualnych wydarzeń -porównuje przekład tekstu z parafrazą; -rozróżnia normę językową wzorcową i użytkową i stosuje się do nich; -rozumie na czym polega błąd językowy; -poprawia błędy językowe w związkach frazeologicznych; -omawia najczęściej pojawiające się błędy w cytowaniu przysłów;	-dostrzega bogactwo związków frazeologicznych w tekście, rozumie ich znaczenie, potrafi wykorzystać do tworzenia własnych wypowiedzi; -potrafi przekształcić-sparafrazować wybrany tekst, np. mit; - tworzy własny, spójny treściowo tekst z wykorzystaniem przysłów;	

			<p>i stosuje ją w wypowiedziach;</p> <ul style="list-style-type: none"> -zna pojęcie „eufemizm”, rozpoznaje eufemizmy w tekście; -podaje źródło przysłów i jego cechy; -potrafi wyjaśnić przenośne znaczenie przysłów; -rozpoznaje wyrazy wieloznaczne, rozumie ich znaczenie w tekście; -rozpoznaje słownictwo neutralne i nacechowane emocjonalnie (ekspresywne) -dostrzega zróżnicowanie słownictwa- słownictwo ogólnonarodowe, słownictwo o ograniczonym zasięgu- archaizmy, 	<p>koryguje je;</p> <ul style="list-style-type: none"> -wykorzystuje wyrazy wieloznaczne, nacechowane emocjonalnie do tworzenia własnych tekstów; - wyszukuje w tekście wyrazy potoczne i podaje ich ogólnopolskie odpowiedniki; -dostrzega w tekście literackim i określa funkcje wyrazów potocznych 		
--	--	--	--	--	--	--

Ortografia i interpunkcja	-poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 7 nie został osiągnięty; -uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności;	-stosuje zasady interpunkcji w zapisie skrótów; -stara się poprawnie używać przecinka w zapisie zdania; -poprawnie przytacza cudze wypowiedzi stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne-dwukropek, cudzysłów;	-zna i stosuje zasady pisowni przedrostków; -zna i stosuje zasady pisowni głosek nosowych;	-zna i stosuje zasady pisowni dotyczącej wyrazów złożonych; -redaguje wypowiedzi własne lub na podstawie analizowanych tekstów stosując poprawne zasady interpunkcji;		
II PÓŁROCZE						
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE						
Słuchanie	Wymagania jak w I półroczu.					
Czytanie utworów literackich i odbiór tekstów kultury	-poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami klasy 7 nie został osiągnięty; -uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim stopniu	-omawia przykładowy opis bibliograficzny; -zna cechy liryki jako rodzaju literackiego-rozpoznaje gatunek literacki- sonet; -wie, czym jest perswazja, sugestia, alegoria, aluzja; -rozpoznaje balladę jako gatunek synkretyczny, -rozpoznaje gatunki dziennikarskie:	-na podstawie zdobytych informacji potrafi sporządzić opis bibliograficzny; --rozpoznaje w tekście literackim apostrofę i określa jej funkcję; -zna rodzaje rymów i potrafi je wskazać; -umie wskazać w tekście ballady elementy typowe dla różnych rodzajów literackich; -wie, co to jest anafora i	-w analizowanym tekście rozpoznaje bajkę, objaśnia jej alegoryczny charakter; wskazuje morał i wyjaśnia jego sens; -rozpoznaje charakterystyczne cechy tekstu publicystycznego	-potrafi sporządzić opisy bibliograficzne ulubionych książek; -rozpoznaje rodzaje planów filmowych na podstawie kadrów; -potrafi określić funkcje środków artystycznych takich jak symbol, alegoria; -w przypadku komiksu potrafi wskazać związek tytułu z warstwą rysunkową;	-porównuje tworzywo filmu i literatury, -potrafi zinterpretować symbole występujące w różnych przekazach kulturowych;

	trudności;	wywiad, artykuł, felieton -wskazuje charakterystyczne cechy komiksu jako tekstu kultury;	jaka jest jej rola w tekście; -na podstawie tekstu wskazuje charakterystyczne cechy przemówienia; -			
TWORZENIE WYPOWIEDZI						
Elementy retoryki	-poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami klasy 7 nie został osiągnięty; -uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności;	-potrafi stworzyć plan charakterystyki postaci; -wyszukuje w tekście fragmenty i informacje podane wprost lub pośrednio a związane z charakterystyką postaci; -wie, jakimi cechami charakteryzuje się streszczenie- potrafi dokonać selekcji informacji;	-analizuje fragment tekstu lub obraz pod kątem elementów statycznych i dynamicznych (opis sytuacji); -gromadzi słownictwo potrzebne do opisu sytuacji;			
Mówienie i pisanie	-poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami klasy 7 nie został osiągnięty; -uczeń nie potrafi	-opowiada treść przeczytanego tekstu - pisze opowiadanie odtwórcze i twórcze korzystając z uprzednio przygotowanego planu wydarzeń; - stosuje trójdzielność kompozycyjną: wstęp,	-pisze opowiadanie odtwórcze i twórcze zachowując przejrzystą kompozycję i logicznie uporządkowaną całość; -tworzy spójną wypowiedź będącą charakterystyką postaci rzeczywistej lub fikcyjnej;	-pisze opowiadanie na podany temat włączając w nie elementy opisu, opisu sytuacji, charakterystyki postaci -na podstawie tekstu lub obrazu, korzystając ze zgromadzonego	- uczeń redaguje opis sytuacji, której był świadkiem a która wywarła na nim szczególne wrażenie	

	wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności;	rozwińnięcie, zakończenie; uwzględnia akapity -potrafi wprowadzić dialog do opowiadania; -stosownie do polecenia i tematu pracy wprowadza narrację pierwszo- lub trzecio osobową; -potrafi napisać streszczenie tekstu na podstawie wcześniej przygotowanego planu; -umie napisać charakterystykę postaci rzeczywistej lub fikcyjnej wg przygotowanego wcześniej planu; -omawia schemat redagowania opisu sytuacji; -potrafi z pomocą innych uczniów-w grupie zredagować opis sytuacji	-charakteryzując postać zwraca uwagę na ocenę własną uzasadniając ją odpowiednio dobranymi argumentami; -korzystając ze zgromadzonego słownictwa oraz kierując się charakterystycznymi dla tej formy wypowiedzi wskazówkami tworzy spójny, poprawny językowo, ortograficznie i interpunkcyjnie opis sytuacji	słownictwa redaguje opis sytuacji;		
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE						
Gramatyka języka polskiego	-poziom umiejętności wiadomości objętych	-rozpoznaje części mowy, dzieli je na	-potrafi określić formy odmiennej	-tworzy (poprawnie gramatycznie i	-potrafi dostrzec, wyjaśnić i poprawić	

	wymaganiami klasy 7 nie został osiągnięty; -uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności;	odmienne i nieodmienne; -nazywa części zdania; -odróżnia osobową i nieosobową formę czasownika; rozpoznaje rodzaje imiesłów i zna zasady ich tworzenia; -odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego, rysuje wykresy tych rodzajów zdań; -wie, co to jest imiesłowy równoważnik zdania; -dokonuje przekształceń mowy zależnej w niezależną i odwrotnie;	części mowy; -umie rozpoznać rodzaje imiesłów i tworzyć je; -umie przekształcić zdanie pojedyncze na złożone i odwrotnie;	językowo) zdanie pojedyncze z podanych wyrazów; - poprawnie wykonuje wykres zdania pojedynczego rozwiniętego oraz zdania złożonego; -układa zdanie pojedyncze lub złożone do podanych wykresów; -potrafi utworzyć ze zdań pojedynczych wypowiedzenie z imiesłowym równoważnikiem zdania i odwrotnie; -przekształca wypowiedzenia imiesłowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie; -umie narysować wykres zdań z imiesłowym równoważnikiem zdania	błędy w wypowiedzeniach z imiesłowym równoważnikiem zdania; -samodzielnie, bezbłędnie wykonuje ćwiczenia gramatyczne -stosuje zdobytą wiedzę językową w analizie omawianych tekstów	
Komunikacja językowa i kultura języka	-poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 7 nie został osiągnięty;	-rozumie znaczenie homonimów; - odróżnia homonimy od synonimów;	-rozpoznaje homonimy w utworze; -podaje znaczenie homonimów;		-potrafi ułożyć humorystyczny tekst z użyciem homonimów;	

	-uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności					
Ortografia i interpunkcja	-poziom umiejętności i trudności objętych wymaganiami klasy 7 nie został osiągnięty; -uczeń nie potrafi wykonać zadań o najmniejszym stopniu trudności;	-zna zasady pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy;				

Uczniów obowiązuje znajomość lektur z listy podanej przez nauczyciela na początku roku szkolnego.

Warunkiem uzyskania wyższej oceny pozytywnej jest posiadanie wiadomości na oceny niższe (np. by uzyskać ocenę celującą uczeń musi zdobyć umiejętności na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą, bardzo dobrą).